

Natura 2000 område nr. 35 Hald Ege, Stanghede og Dollerup Bakker

Områdebeskrivelse

Det 1524 ha store område er beliggende umiddelbart sydvest for Viborg. Området består af den op mod 31 m dybe Hald Sø, kilder, småbække og de omgivende bakker, der i dag enten er skovbevoksede eller fremstår som heder og overdrev. Flere løvskovsarealer rummer en veludviklet flora og fauna, der vidner om lang skovkontinuitet. Området rummer ligeledes rigkær og rester af såkaldte "paludellavæld", der er kildevældsfødte mosdominerede tørvepuder med en speciel flora, der er sjælden i Danmark i dag. I området findes endvidere en lille, sur tørvemose.

Vigtigste naturværdier

Hald Ege området er udpeget for at beskytte en række forskellige naturtyper spændende fra vandløb med en veludviklet rentvandsfauna over søer til bl.a. tør hede og kildevæld. Området huser en meget vigtig dansk forekomst af stilkege-krat og veludviklet gammel bøgeskov på mor. De gamle skove i området huser en kontinuitetskrævende flora og fauna, der i dag er sjælden i Danmark. Området er derudover udpeget for at beskytte odder, bæklampret og damflagermus samt deres levesteder.

Trusler mod områdets naturværdier

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper, og truslerne mod udpegningsgrundlaget er registreret.

Mange af naturtyperne, som området er udpeget for at beskytte, vurderes at være uheldigt påvirket af atmosfærisk kvælstofdeponering (eutrofiering). Flere steder er der problemer med tilgroning som følge af græsningsophør, ligesom afvanding og invasive arter er en trussel for naturværdierne i området.

Målsætning

Den overordnede målsætning for området er, at Hald Sø området skal udgøre et sammenhængende, varieret naturområde af god til høj kvalitet. Søen og vandløbene skal have en god vandkvalitet og de lysåbne naturtyper skal sikres henholdsvis en varieret hedepleje, ekstensiv græsning eller anden relevant pleje. Kildevæld, surt overdrev og tør hede søges udvidet, hvor det er muligt. Skovene skal sikres en hensigtsmæssig drift og stilk-egekrattet skal søges udvidet f.eks. på arealer, hvor nåleskovsdrift opgives. Levesteder for arterne skal sikres god kvalitet.

Indsats

Indsatsen vil helt overvejende dreje sig om sikring af og/eller genindføre lysåbne forhold ved rydning af opvækst og drift (græsning/slæt) af naturtyperne samt om at gennemføre en indsats over for invasive plantearter. For vandafhængige naturtyper vil det desuden være afgørende at sikre en god/forbedret hydrologi. Skovnaturtyper sikres ved indgåelse af aftaler. Endelig udføres en særlig indsats for truede naturtyper og arter ved at foretage en sammenkædning af forekomsterne af kilder og rigkær, hvor det naturmæssigt er muligt f.eks. ved rydning af opvækst af pilekrat og yngre ellesump. Ligeledes søges heder og

overdrev, der er fragmenterede, sammenkædet. Stilkege-krat søges udvidet f.eks.på tidligere nåletræsbeplantede arealer, der ikke skal overgå til lysåben natur.

Oversigt over væsentlige indsatser til gennemførelse af denne plan:

Indsats	Stort omfang	Mindre omfang	Undersøges nærmere	Ikke anvendt
Rydning, fjernelse af uønsket opvækst Herunder bekæmpelse af invasive arter	X			
Forbedring af hydrologi Fx ved at standse dræning, genoprette vandløb, fjerne diger		X		
Ekstensiv drift Fx indførelse eller opretholdelse af græsning, høslet mm.	X			
Sikring af arealer Sikring af natur der ikke pt. er beskyttet (fx stenrev og skovnatur)		X		
Reducere forstyrrelser Fx færdsel, sejlads og jagt				X
Forbedring/sikring af levesteder Fx ved etablering af vandhuller, sikring af redetræer eller større fouragerings- eller yngleområder				X